

Ohjaussuunnitelma
Esi- ja perusopetus 1.8.2016

Sisällysluettelo

1 Ohjaus.....	4
2 Oppilaanohjauksen eettiset periaatteet	4
Itsemääräämisoikeus.....	5
Totuudellisuus	5
Luottamuksellisuus.....	5
Yhteistyö	5
3 Ohjauksen roolit	5
Oppilas.....	5
Huoltajat	5
Opinto-ohjaaja.....	5
Luokanvalvoja / Esi- ja luokanopettaja.....	6
Aineenopettajat.....	6
Erityisopettaja / laaja-alainen erityisopettaja	6
Koulunkäynninohjaaja	6
Rehtori	6
Apulais-/vararehtori	6
Koulusihteeri.....	6
Kuraattori.....	7
Psykologi.....	7
Terveystenhoitaja.....	7
Muu henkilökunta	7
4 Yhteistyö	7
Kodin ja koulun välinen yhteistyö	7
Yhteistyö monialalaisissa verkostoissa.....	8
Työelämäyhteistyö	8
5 Työelämään tutustuminen (TET)	8
6 Jatko-ohjaus perusopetuksen jälkeisiin opintoihin	9
7 Tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus	9
8 Jälkiohjaus	9
9 Tiedonsiirto toiselle asteelle	10

10 Alakoulun nivelvaiheiden vuosikello	11
11 Yläkoulun nivelvaiheen vuosikello	12
12 Ohjauksen vuosikello yläkoulussa	13

1 Ohjaus

Perusopetuksessa ohjaus on jatkuvaa, vuorovaikutteista ja tavoitteellista toimintaa oppilaan oppimisen, kasvun ja kehityksen tukemiseksi. Sen tavoitteena on lisätä oppilaan hyvinvointia, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa koulussa sekä ehkäistä syrjäytymistä. Ohjauksen avulla tuetaan oppilaan oppimis- ja opiskelunvalmiuksia, opintojen etenemistä sekä ammatillisen suuntautumisen kehittymistä. Lisäksi tärkeänä tavoitteena on taata oppilaalle sujuva ja turvallinen siirtyminen seuraavalle kouluasteelle sekä luoda edellytyksiä tehdä tulevaisuudessa elämän siirtymiä koskevia valintoja ja päätöksiä. Ohjaus rakentuu koko koulun yhteistyölle ohjauksen järjestämisessä ja toteuttamisessa.

Alakoulussa ohjaus toteutuu kiinteänä osana muuta opetusta ja koulun toimintaa. Oppilaanohjauksesta vastaa luokanopettaja yhdessä muiden opettajien kanssa. Luokanopettajan vuorovaikutus huoltajien kanssa on tärkeä osa ohjauksellista yhteistyötä alaluokilla.

Yläkoulussa päävastuu ja ohjauksen koordinointi on opinto-ohjaajalla. Aineenopettaja osallistuu ohjaustyöhön oman oppiaineensa ohjaajana. Hän seuraa oppilaan oppimisen edistymistä ja ohjaa tarvittavan tuen piiriin. Luokanvalvoja on oman luokkansa lähiohjaaja. Hän seuraa luokkansa oppilaiden koulunkäynnin sujuamista ja on yhteydessä huoltajiin.

Yläkoulussa oppilaanohjauksen toimintatapoja ovat mm. oppilaanohjauksen luokkatunnit, pienryhmäohjaus ja henkilökohtainen ohjaus sekä erilaiset työelämään tutustumisen tavat ja tutustumisvierailut. Oppilaanohjauksen luokkatunnit on määritelty opetussuunnitelmassa.

Pienryhmäohjausta toteutetaan joustavasti tarpeiden ja resurssien mukaan. Ohjausta voidaan toteuttaa pienryhmässä esimerkiksi silloin, kun oppilailla on samantapaisia ohjaustarpeita. Käsiteltäviä aiheita voivat olla esimerkiksi jatkokoulutukseen tai työelämään liittyvät asiat.

Henkilökohtaista oppilaanohjausta on tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan 7. ja 8. luokilla. 9. luokalla opinto-ohjaaja tapaa jokaisen oppilaan henkilökohtaisesti vähintään yhden kerran. Oppilaan yksilölliset tarpeet huomioiden ohjauksentoja voi olla useampia ja tarvittaessa huoltaja osallistuu ohjauskeskusteluun. Henkilökohtaisessa ohjauksessa korostuvat oppilaan omat tavoitteet, kokemukset ja kiinnostuksen kohteet. Tukea tarvitsevien oppilaiden kohdalla ohjaustyötä tehdään moniammatillisena yhteistyönä. Oppilaan on oppilaanohjauksen lisäksi mahdollisuus saada tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta 8. ja 9. vuosiluokilla (kts. luku 7).

2 Oppilaanohjauksen eettiset periaatteet

Oppilaanohjauksen tavoitteena on tukea ohjattavaa koulutukseen, opiskeluun, uravalintaan ja tulevaisuuteen liittyvien kysymysten käsittelyssä. Oppilaanohjauksen tarkoituksena on auttaa ohjattavaa ymmärtämään omaa tilannettaan ja kohtaamaan elämänsä haasteita.

Oppilaanohjauksen peruseriaatteina ovat ohjattavan kunnioittaminen sekä ohjattavan hyvinvoinnin ja tasa-arvon edistäminen.

Itsemääräämisoikeus

Kunnioitetaan ohjattavan itsemääräämisoikeutta. Ohjauksessa tuodaan vaihtoehtoja esille monipuolisesti ja kunnioitetaan ohjattavan omia valintoja.

Totuudellisuus

Ohjaus on rehellistä ja hienotunteista. Oppilaanohjauksessa annettavan tiedon on oltava ajankoh- taista, monipuolista ja tiedon kriittiseen arviointiin ohjaavaa.

Luottamuksellisuus

Oppilaanohjaus on luottamuksellista. Luottamuksellisuus on säilytettävä myös muuttuvissa ohjausym- päristöissä. Tietoja voidaan luovuttaa, mikäli se on ohjattavan edun kannalta välttämätöntä. Tällöin pyritään ensin keskustelemaan ohjattavan kanssa. Tietojen luovutuksessa noudatetaan voimassa ole- via lakeja.

Yhteistyö

Ohjaustyö edellyttää yhteistyötä koulun sisällä ja ulkopuolella eri toimijoiden kanssa. Ohjausta antava henkilö kykenee moniammatilliseen yhteistyöhön ja arvostaa muiden ammattitaitoa ja osaamista.

(Sopo ry:n periaatteista mukailtu)

3 Ohjauksen roolit

Oppilas

Oppilaan tehtävänä on oppia kantamaan vastuuta omasta oppimisestaan ja oman tulevaisuutensa suunnittelusta sekä tekemään valintoja oman kehittyvän itsetuntemuksensa pohjalta.

Huoltajat

Huoltajien tehtävänä on tukea oppilaan koulupolkua ja rohkaista oppilasta ottamaan hänelle sopivia askeleita kohti tulevaisuuden koulutusta ja ammattia. Huoltajien tehtävänä on myös valvoa oppilaan arkirutiineja ja kotona tehtäviä koulutöitä.

Opinto-ohjaaja

Opinto-ohjaaja koordinoi koulunsa oppilaanohjausta. Opinto-ohjaaja vastaa jatko-opintojen ohjauk- sesta (luokkatunnit, pienryhmäohjaus, henkilökohtainen ohjaus), yhteishausta, opiskelupaikan vas- taanottamisesta, opiskelun aloittamisesta 2.asteella, työelämään tutustumisen (TET) järjestämisestä ja opintokäynneistä sekä informoi oppilaita ja huoltajia yhteishausta ja valinnaisaineista.

Luokanvalvoja / Esi- ja luokanopettaja

Luokanvalvoja/esi- ja luokanopettaja on oppilaan lähiohjaaja, joka kannustaa ja ohjaa oppilaitaan koko esi- ja perusopetuksen ajan. Hän työskentelee oppilaidensa opintojen sujumisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi yhdessä muiden ohjauksen toimijoiden kanssa. Luokanvalvoja / esi- ja luokanopettaja luo yhteisöllisyyttä ja turvallista opiskeluilmapiiriä ryhmässään. Hän on säännöllisesti yhteydessä oppilaisiin oppitunneillaan tai pitämässään tuokioissa. Luokanvalvoja/esi- ja luokanopettaja pitää yhteyttä huoltajiin mm. Wilman välityksellä sekä henkilökohtaisilla tapaamisilla (vanhempainillat ja keskustelut). Luokanvalvojan / luokanopettajan tehtävänä on seurata poissaoloja ja koulutyön sujuvuutta sekä puuttua ongelmiin mahdollisimman pian.

Aineenopettajat

Aineenopettajan tehtäviin kuuluu oman aineen tavoitteisiin, sisältöihin ja arviointiin perehdyttäminen, oppimaan oppimisen ja vertais- sekä itsearvioinnin ohjaaminen, oman aineen päättöarvioinnin kriteerien selvittäminen ja valinnaisaineista informointi.

Erityisopettaja / laaja-alainen erityisopettaja

Yhteistyössä esi-, luokan- ja aineenopettajien kanssa erityisopettaja tunnistaa erityisopetusta tarvitsevat oppilaat. Hän auttaa oppilaita löytämään omat opiskelutapansa sekä tukee opettajia monipuolisten opiskelumenetelmien käytössä. Erityisopettaja huolehtii oppimisen edistämistä tukevien kartoitusten järjestelystä sekä auttaa luokanvalvojia / luokanopettajia pedagogisten lausuntojen sekä tehostetun että erityisen tuen järjestämisessä. Erityisopettaja tekee yhteistyötä opinto-ohjaajan kanssa myös oppilaan koulutusvalinnan ohjauksessa.

Koulunkäynninohjaaja

Koulunkäynninohjaaja tukee ohjauksellaan oppilaan koulunkäyntiä, itsenäistymistä ja itsetuntoa sekä edistää tämän oppimista ja vastuun ottamista omasta koulutyöstään.

Rehtori

Rehtori vastaa ohjauksen resursoinnista ja tukee ohjaukseen osallistuvia toimijoita heidän työssään. Rehtori vastaa koulunsa luokka- ja ryhmäjaosta. Rehtori tukee ohjauksen suunnittelua ja toteuttamista sekä yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Hän osallistuu vanhempainiltojen ja teknisen toteutuksen osalta yhteishaun ja valinnaisaineiden valinnan toteutukseen sekä huolehtii päättöarvioinnin toteuttamisesta.

Apulais-/vararehtori

Apulaisrehtori toimii ohjauksen suunnittelussa ja toteutuksessa yhteistyössä rehtorin sekä muiden toimijoiden kanssa.

Koulusihteeri

Koulusihteeri tuntee koulun hallinnollisen rakenteen ja toimintakulttuurin. Laajan tehtäväkuvansa ansiosta hän pystyy ohjaamaan oppilaita, huoltajia ja henkilökuntaa erilaisissa käytännön tilanteissa.

Kuraattori

Koulukuraattori tukee oppilaiden hyvinvointia, sosiaalista ja psyykkistä toimintakykyä sekä vuorovaikutussuhteita. Koulukuraattori käy oppilaiden kanssa tuki- ja ohjauskeskusteluja ja toimii yhteistyössä oppilaiden perheiden, koulun henkilöstön sekä tarvittaessa eri viranomaisten kanssa. Koulukuraattori tekee yhteisöllistä työtä mm. erilaisten oppilasryhmien kanssa ja osallistuu myös oppilas- ja opiskelija-huollon kehittämistyöhön.

Psykologi

Koulupsykologi tarjoaa koululla keskustelukäyntejä mielen hyvinvoinnin tueksi ja arvioi hoidon tarvetta. Koulupsykologi myös kartoittaa oppimisen pulmia ja suunnittelee tukitoimia yhdessä koulun henkilökunnan ja vanhempien kanssa. Tarvittaessa hän voi ohjata jatkotutkimuksiin tai kuntoutukseen. Lisäksi koulupsykologi osallistuu koulun yhteisölliseen oppilashuoltotyöhön.

Psykiatrinen sairaanhoitaja

Psykiatrinen sairaanhoitaja (merkkari) on matalan kynnyksen palvelu keskustelukäyntien muodossa. Merkkarin tehtävä koululla on kuunnella ja auttaa oppilaita erilaisten arjen asioiden, mm. omaan itseensä liittyvien huolien /murheiden ratkomisessa.

Terveydenhoitaja

Terveydenhoitaja auttaa oppilaita ymmärtämään terveiden elämäntapojen merkityksen opiskelun sujumisessa ja elämänhallinnassa. Terveydenhoitaja selvittää oppilaille tarvittaessa sairauden aiheuttamista rajoituksista ammatinvalinnassa.

Muu henkilökunta

Koko koulun henkilöstö tukee sekä toteuttaa koulun kasvatustavoitteita ja osallistuu koulun sisäiseen kasvatustyöhön ("Koko koulu kasvattaa"). He tiedottavat havaitsemistaan työympäristöön ja oppilaiden käyttäytymiseen liittyvistä epäkohdista niistä vastaavalle henkilölle. Jokainen vastaa oman toimikuvansa mukaan koulutyön sujumisesta sekä toimii yhteistyössä muun henkilöstön kanssa.

4 Yhteistyö

Kodin ja koulun välinen yhteistyö

Oppilaanohjaus tukee oppilaita ja huoltajia opiskeluun liittyvässä tiedon saannissa ja valinnoissa. Heille järjestetään mahdollisuuksia henkilökohtaiseen ohjauskeskusteluun oppilaan opiskelun ja valintojen tukemiseksi sekä erilaisissa oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyvissä kysymyksissä. Tavoitteena on, että huoltajat saava tietoa ja välineitä tukea lapsensa koulunkäyntiä ja tulevaisuuden suunnittelua. Yhteistyömuotoja ovat mm. viestintä Wilman välityksellä, vanhempainillat ja henkilökohtaiset tapaamiset.

Yhteistyö monialalaisissa verkostoissa

Oppilaanohjauksessa tehdään säännöllistä ja suunniteltua yhteistyötä sekä koulun sisällä että ulkopuolisten yhteistyötahojen kanssa. Opinpolun eri vaiheissa ohjauksen yhteistyöverkosto muotoutuu ohjaustehtävän ja oppilaiden ohjaustarpeiden mukaan. Ohjausyhteistyötä tehdään eri koulujen ja oppilaitosten, eri hallinnonalojen, järjestöjen ja elinkeinoelämän kesken. Yhteistyöllä tuetaan oppilaan jatko-opintovalmiuksien kehittymistä ja sujuvaa siirtymistä jatko-opintoihin.

Perusopetuksen aikana yhteistyökumppaneita ovat muun muassa:

- sosiaali- ja terveystyöpalvelut
- lasten ja nuorten palvelut
- toisen asteen oppilaitokset, muut oppilaitokset
- työelämän edustajat, paikalliset yritykset ja työpaikat
- järjestöt ja yhdistykset
- Opetushallituksen ohjaus- ja neuvontapalvelu

Työelämäyhteistyö

Työelämäyhteistyön tarkoituksena on tutustuttaa oppilaita eri ammatteihin ja ammattialoihin, yritystoimintaan sekä yleisesti työelämään. Työelämäyhteistyö luo vuorovaikutusta koulun ja alueen yritysten sekä työpaikkojen välille.

Koulu-työelämäyhteistyötä toteutetaan ikäluokalle sopivalla tavalla. Keskeisimpänä toimintatapana ovat työelämään tutustumisen jaksot (TET). Muita työelämäyhteistyön muotoja ovat yritysvierailut ja koulussa vierailevien työelämän edustajien eri tavoin pitämät tilaisuudet.

5 Työelämään tutustuminen (TET)

Työelämään tutustuminen toteutetaan 8. luokan keväällä ja 9. luokan syksyllä. Opinto-ohjaaja vastaa työelämään tutustumisen järjestelystä.

Työelämään tutustumisjakson tavoitteena on harjoitella työpaikan hakemista, parantaa oppilaan työelämän tuntemusta, antaa virikkeitä ammatinvalintaan ja jatko-opintoihin hakeutumiseen sekä kohottaa työn arvostusta.

Oppilas hakee työpaikan omatoimisesti opinto-ohjaajan antamien ohjeiden mukaisesti. Hän täyttää kirjallisen TET-sopimuksen yhdessä työnantajan kanssa ja toimittaa sen opinto-ohjaajalle sovittuun päivään mennessä ennen TET-jakson alkamista.

TET-jakson aikana oppilas osallistuu työpaikan työtehtäviin nuorelle soveltuvin osin. Teetettävien töiden osalta noudatetaan nuoria työntekijöitä koskevia säännöksiä.

TET-jakson päätyttyä oppilas tuo työnantajan kirjoittaman TET-todistuksen opinto-ohjaajalle.

6 Jatko-ohjaus perusopetuksen jälkeisiin opintoihin

Oppilaanohjauksen oppitunneilla käsitellään erilaisia jatkokoulutusmahdollisuuksia. Oppilaalla on mahdollisuus tutustua 2. asteen tarjoamiin opiskelumahdollisuuksiin lukioden tutustumispäivissä sekä ammatillisen koulutuksen ammattipäivissä kulloinkin tarjolla olevien mahdollisuuksien mukaan. Tutustumiset toteutetaan pääosin Pirkanmaalla.

Opinto-ohjaajan toteuttama henkilökohtainen ohjaus ajoittuu pääsääntöisesti perusopetuksen 9. vuosiluokalle. Tällöin oppilaalla on mahdollisuus keskustella opintoihinsa, koulutus ja ammatinvalintaansa sekä elämäntilanteeseensa liittyvistä kysymyksistä. Opinto-ohjaaja tapaa jokaisen oppilaan henkilökohtaisesti vähintään yhden kerran. Oppilaan yksilölliset tarpeet huomioiden ohjauskertoja voi olla useampia ja tarvittaessa huoltaja osallistuu ohjauskeskusteluun.

7 Tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus

Oppilas, joka tarvitsee tukea perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin hakeutuessaan, on oppilaanohjauksen lisäksi oikeutettu saamaan tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta 8. ja 9. vuosiluokilla. Opinto-ohjaaja tekee ensisijaisesti arvion tehostetun oppilaanohjauksen tarpeesta.

Tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen tavoitteena on tukea oppilaan jatko-opintovalmiuksien kehittymistä sekä tukea oppilasta tekemään jatko-opintoihin liittyviä valintoja ja päätöksiä. Tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen toimintatavoissa huomioidaan oppilaan lähtökohdat ja tarpeet. Toimintatapoja voivat olla esimerkiksi ohjauskeskustelut, oppilaitosvierailut ja moniammatillinen yhteistyö. Opinto-ohjaaja laatii oppilaan kanssa henkilökohtaisen jatko-opintosuunnitelman, johon kirjataan mm. oppilaan vahvuuksia sekä tavoitteita siirtymisestä perusopetuksen jälkeisiin opintoihin.

8 Jälkiohjaus

Kesäkuussa opinto-ohjaajat tarkistavat kevään yhteishaun opiskelijavalintojen tulokset. He ovat yhteydessä opiskelupaikatta jääneisiin ja ohjaavat heitä kesän hakuvaihtoehtoihin. Opinto-ohjaajat valvovat, että oppilaat ottavat saamansa opiskelupaikat vastaan. Elokuussa opinto-ohjaajat tarkistavat, että 9. luokan päättäneet oppilaat ovat aloittaneet oppivelvollisuuskoulutuksessa.

Kunnan nivelvaiheen opinto-ohjaaja huolehtii niistä oppivelvollisista, jotka eivät ole aloittaneet opintojaan elokuussa tai jotka ovat keskeyttäneet toisen asteen opintonsa ja joilla ei ole uutta opiskelupaikkaa. Nivelvaiheen opinto-ohjaaja tekee yhteistyötä nuoren ja hänen huoltajansa kanssa moniammatillisessa verkostossa.

9 Tiedonsiirto toiselle asteelle

Tiedonsiirto toiselle asteelle tehdään lomakkeen avulla. Lomakkeen tarkoituksena on toisen asteen opintojen järjestämisen kannalta välttämättömien tietojen siirtäminen perusopetuksesta toisen asteen oppilaitokseen. Lomake täytetään vain tarvittaessa ja tarvittavin osin alle 18-vuotiaiden oppilaiden osalta (PoL40§).

Lomake täytetään oppilaan, hänen huoltajansa ja erityisopettajan/opettajan yhteistyönä perusopetuksen päättöluokan aikana. Yläkoulun opinto-ohjaaja toimittaa tiedonsiirtolomakkeen siihen oppilaitokseen, jossa oppilas on aloittanut opinnot.

10 Alakoulun nivelvaiheiden vuosikello

Alakoulun nivelvaiheiden vuosikello		
Ajankohta	Tehtävä	Vastuuhenkilöt
Helmikuu	6. luokkien tapaamisesta sopiminen	Opinto-ohjaajat
	Siirtävistä oppilaista tiedot yläkoululle	Rehtorit
Maalis-huhtikuu	Tarvittaessa siirtopalaveri 2. luokalta 3. luokalle siirtyville	Rehtorit, luokanopettajat ja erityisopettajat
	6. luokan oppilaiden tapaaminen	Opinto-ohjaajat
	Valinnaisaineiden valinnat	Rehtorit
Huhti-toukokuu	Luokanopettajien ja erityisopettajien/apulaisrehtorin tapaaminen tiedonsiirto asioissa	Rehtori/erityisopettaja, luokanopettaja, alakoulujen kuraattori, erityisopetuskoordinaattori
Toukokuu	6. luokkien tutustuminen yläkouluun, omaan luokkaan ja luokanvalvojaan	Yläkoulun rehtori, opinto-ohjaajat, luokanvalvojat, kuraattori, tukioppilaat
	6. luokkien vanhempainilta yläkoulussa	Yläkoulun rehtori
Koko lukuvuoden ajan	Vanhempainillat, huoltajien tapaamiset, arviointikeskustelut	Rehtorit, luokanopettajat

11 Yläkoulun nivelvaiheen vuosikello

Yläkoulun nivelvaiheen vuosikello		
Ajankohta	Tehtävä	Vastuuhenkilöt
Helmikuu	6. luokkien tapaamisesta sopiminen	Opinto-ohjaajat
	Siirtävistä oppilaista tiedot yläkouluille	Rehtorit
Maalis-huhtikuu	6. luokkien oppilaiden tapaaminen	Opinto-ohjaajat
	Luokanopettajien ja erityisopettajien/apulaisrehtorin tapaaminen tiedonsiirto asioissa	Apulaisrehtori/erityisopettaja, luokanopettaja, alakoulujen kuraattori, erityisopetuskoordinaattori
Huhtikuu	7. luokkien muodostaminen	Rehtori, apulaisrehtori
Toukokuu	6. luokkien tutustuminen yläkouluun, omaan luokkaan ja luokanvalvojaan	Rehtori, opinto-ohjaajat, luokanvalvojat, kuraattori, tukioppilaat
	6. luokkien oppilaiden vanhempainilta yläkoulussa	Rehtori
Elokuu	Luokanvalvojat keräävät tiedot oman valvontaluokkansa oppilaista	Luokanvalvoja, erityisopettaja, apulaisrehtori
	7. luokkien ryhmäytys	Apulaisrehtori, nuorisotoimi, luokanvalvoja
Syyskuu	Tarvittaessa uusintapalaveri siirtyneistä oppilaista	Rehtori, apulaisrehtori, opinto-ohjaaja, luokanopettaja

12 Ohjauksen vuosikello yläkoulussa

Ohjauksen vuosikello yläkoulussa		
Aika	Asia	Vastuuhenkilöt
Elokuu	7. luokkien vanhempainilta	Rehtori
	9. luokan päättäneiden jatko-opinnoissa aloittamisen tarkastaminen ja tarvittava tiedonsiirto nivelvaiheen opinto-ohjaajalle	Opinto-ohjaajat
	Tiedonsiirto 2. asteelle	Opinto-ohjaajat
Syyskuu	8. luokkien vanhempainilta	Rehtori
Lokakuu	9. luokkien ohjauskeskustelut alkavat	Opinto-ohjaajat
Marrasku	9. luokkien TET-jakso	Opinto-ohjaajat
	9. luokkien vanhempainilta jatkokoulutuksesta ja yhteisvalinnasta	Rehtori, opinto-ohjaajat
	9. luokkien ohjauskeskustelut jatkuvat	Opinto-ohjaajat
	9. luokkien 2. asteen koulutustutustumiset jatkuvat	Opinto-ohjaajat
Joulukuu	9-luokkien ohjauskeskustelut ja 2. asteen koulutustutustumiset jatkuvat	Opinto-ohjaajat
	Valinnaisaine-esittelyt 7. luokille	Opinto-ohjaajat
Tammikuu	7. luokkien valinnaisaineilta	Rehtori, opinto-ohjaajat, valinnaisaineopettajat
	Valinnaisaineiden valinta 8. ja 9. luokille	Rehtori, opinto-ohjaajat
	9-luokkien ohjauskeskustelut ja 2. asteen koulutustutustumiset jatkuvat	Opinto-ohjaajat
	Tiedonsiirto yhteisvalintaan	Koulusihteeri, opinto-ohjaajat
Helmikuu	9-luokkien ohjauskeskustelut ja 2. asteen koulutustutustumiset jatkuvat	Opinto-ohjaajat
Maaliskuu	9. luokkien yhteishaku	Opinto-ohjaajat
Huhtikuu	8. luokkien TET-jakso	Opinto-ohjaajat
Toukokuu	6. luokkien tutustuminen yläkouluun	Rehtori
	6. luokkien vanhempainilta	Rehtori
	Arvosanat yhteisvalintaan	Koulusihteeri, opinto-ohjaajat

Kesäkuu	9. luokkien yhteishaun tulokset ja jälkiohjaus Tarvittaessa tiedot siirretään nivelvaiheen opinto-ohjaajalle	Opinto-ohjaajat
Koko luku- vuoden ajan	Ohjausverkostotapaamiset, konsultointi ja oppi- lashuoltotyö sekä toiminta yhteistyökumppa- neiden kanssa	Koko koulun henkilöstö